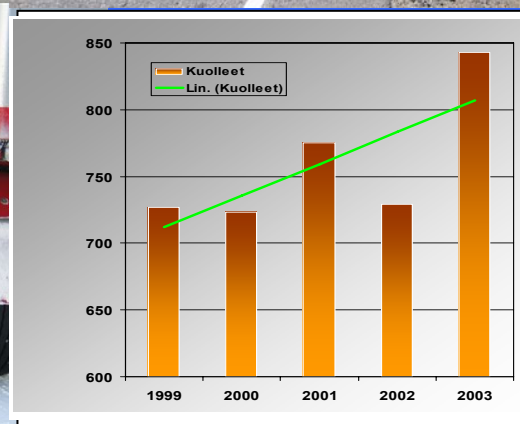
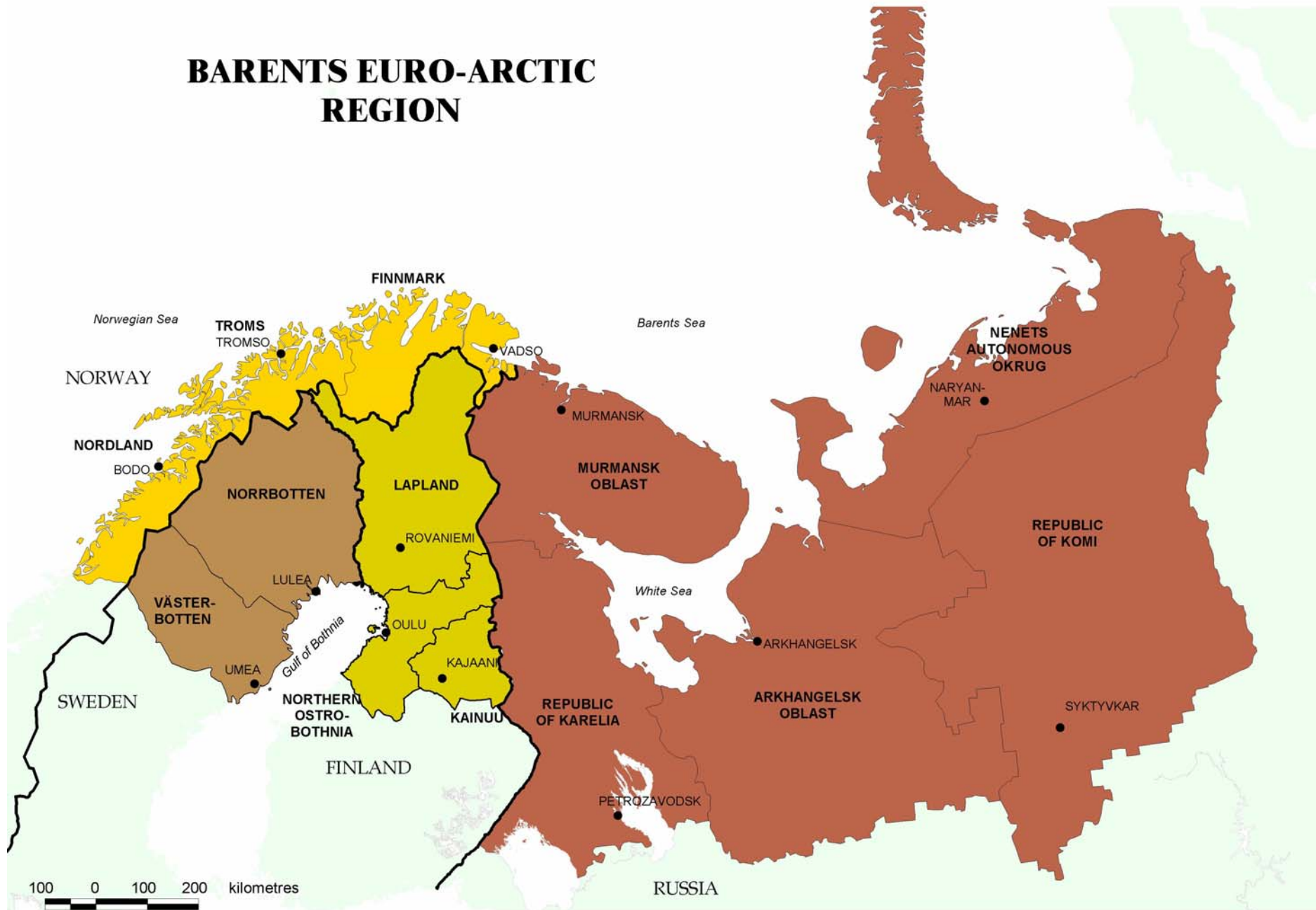

Trafiksäkerhetsplan för Barentsregionen

Handlingsplan för 2005

BARENTS EURO-ARCTIC REGION

Handlingsplan för 2005

Inledning

Trafiksäkerhetsplanen för Barentsregionen består av två dokument, dels en strategiplan och dels en handlingsplan. Strategiplanen gäller för perioden 2004 – 2007 och innehåller beskrivning av mål och satsningsområden för trafiksäkerhetsarbetet i Barentsregionen. Handlingsplanen är ettårig och innehåller en beskrivning av prioriterade satsningsområden och konkreta trafiksäkerhetshöjande aktiviteter som aktörerna ska genomföra.

Trafiksäkerhetsarbetet kommer under år 2005 att koncentreras till följande prioriterade satsningsområden:

1. Förarutbildning
2. Vinterväghållning
3. Barn och trafik
4. Alkohol och droger i trafiken
5. Tung trafik
6. Trafiksäkerhetssanalys

Arbetet inom de prioriterade satsningsområdena genomförs i nätverksgrupper med representanter från alla länder i Barentsregionen. Handlingsplanen är framtagen i samverkan i respektive nätverksgrupp. För att åtgärderna i planen ska kunna förverkligas är det viktigt att de deltagande aktörerna tar sitt ansvar och genomför sina åtaganden enligt handlingsplanen.

Årliga uppföljningsmöten kommer att arrangeras där det genomförda arbetet utvärderas och påföljande års handlingsplan tas fram.

1. Förarutbildning

Unga personer i åldersgruppen 15-25 år löper enligt statistiken en mycket stor risk att dö eller bli allvarligt skadade i trafiken. Unga förare "utmärker" sig på detta område på ett mycket negativt sätt och de är alltför ofta skyldiga till olyckor som leder till personskador. Forskning visar att det finns flera olika orsaker till detta, t.ex. bristfälliga färdigheter och kunskaper, felaktigt beteende samt felaktiga attityder.

Bra och högklassig förarutbildning är därför av avgörande betydelse när man strävar efter att få bättre och säkrare förare ut i trafiken. I förarutbildningen är det mycket viktigt att försöka påverka förarna så att de tar ansvar för vad de gör och är medvetna om de risker de utsätter sig själva och andra väganvändare för.

I alla länder i Barentsregionen finns det läroplaner för olika körkortsklasser men deras omfång, innehåll och kvalitet varierar mycket. I början är det därför viktigt att få en helhetssyn på hur läroplanerna ser ut i de olika länderna. Därefter kan man samarbeta för att komma fram till vilka åtgärder som kan förbättra situationen. Det kan vara lämpligt att prova fram olika modeller i gemensamma projekt mellan länderna.

Namn	Organisation	Land	Adress	Telefon	Telefax	e-post
Alf Edvard Masternes	Statens vegvesen Region nord	Norge	Mellomveien 40, 9005 Tromsø	+47 77617403 Mobil: +47 99568595	+47 75552951	alf.masternes@vegvesen.no
Magne Sagen	Kirkenes Trafikkskole	Norge	Pasvikveien 63, postboks 380, 9915 Kirkenes	+47 78992392 Mobil: +47 91803413	+47 78992396	firmapost@k-trafikk.no
Peter Lalander	Vägverket Förarkontoret, Luleå	Sverige	Box 809, 97125 Luleå	+46 920243934 Mobil: +46 705443934	+46 920 243960	peter.lalander@vv.se
Kari Puranen	Liikkuva poliisi/ Rörliga Polisen	Finland	Rata-aukio 2, 90100 Oulu	+358 83137176 Mobil: +358 400 586989	+358 83137170	kari.puranen@lp.poliisi.fi
Evgenij Karandashev	GIBDD, avd för tillsyn	Ryssland / Россия	GIBDD Murmansk, ul. Dzerzjinskogo, 4			

Nr.	AKTIVITET	MÅL	ANSVARIGT	SAMARBETS PARTNER	KOSTNAD	TIDSPLAN	KOMMENTARER
1	Ett bligatoriskt Arbetsmöte	Planering 2005	Norge	Kirkenes Trafikkskole		Februari	
2	Hospitering hos varandra i de olika länderna	Delta i utbildning och förarprov	Norge	Alla länder i regionen		Före oktober	Gäller för klass B med betoning på risk i trafiken
3	Ta fram broschyr för inbyte av körkort	Informera om regler för inbyte	Sverige	Alla länder i regionen		Före april	Modell för översikt fastställs på arbetsmötet – se nr 1
4	Utbyta utbildningsplaner	Översikt över gällande planer	Sverige	Alla länder i regionen		Februari	Sker i samband med arbetsmötet i februari – se nr 1
5	Synliggöra aktivitetskostnader	Utarbeta kostnadsöversikt	Norge	Alla länder i regionen		Februari	Sker i samband med arbetsmötet i februari – se nr 1

2. Vinterväghållning

Alla länder i regionen har likartade problem när det gäller vinterunderhåll av vägnätet. Väganvändarna upplever det som negativt att standarden varierar när man rör sig från ett land till ett annat eller när man kör långa sträckor. Det är inte bara fråga om väganvändning och framkomlighet, utan det gäller i första hand trafiksäkerhet. Trafikanterna lägger bl.a. märke till följande.:

- Snöplogningen och dess standard
- Åtgärder för halkbekämpning – sand, salt m.m.
- Plogningsmarkeringar vid vägkanten (käppar och liknande), deras placering och om det finns reflexer på dem.
- Vägbelysning
- Skyltar och trafikmärken och om de hålls rena.
- Sikt över huvudtaget

För att minska skillnaderna och öka säkerheten är det viktigt att vägmyndigheterna i regionen i fortsättningen samarbetar närmare och mer effektivt. Det finns fackexperter på hög nivå i alla länder och den bör utnyttjas till samarbete, gemensamma åtgärder och till att skapa gemensamma rutiner som kan leda till bättre förhållanden i vintertrafiken.

Namn	Organisation	Land	Adress	Telefon	Telefax	e-post
Timo Makikyro	Vägförvaltning Oulu vägdistrikt	Finland	PL 261, Veteraanikatu 5, 90101 Oulu	+358 204	+358 204	Timo.Makikyro@tiehallinto.fi
Asle Persen	Statens vegvesen Region Nord Öst-Finnmark distriksveg kontor	Norge	Båtfjordvn. 18 9815 Vadsö	+47 78941754 +47 99211800		asle.persen@vegvesen.no
Leif Byström	Vägverket Region Norr Vägunderhåll	Sverige	Box 809 97125 Luleå	+46 920243700		vagverket.lul@vv.se
Viktor Lastotjkin	Murmansk avtodor	Ryssland	Gvardejskaja 21 183032 Murmansk	+7 (8152) 233229, 489050	+7 8152 30832	mavtodor@madroad.ru

Nr.	Aktivitet	Mål	Ansvarligt	Samarbetspartner	Kostnad	Tidsplan	Kommentarer
1	www-sidor utarbetas	Utbyte av information och erfarenheter underlättas	Sekretariat, koordinationsgruppen	Alla samarbetsgrupper	Utreds särskilt		Preliminär utredning som innehåller mål, tidtabell och kostnader
2	Benchmarking	Lära sig av "best practices" i grannländerna	Vägförvaltningen, Finland	Samarbetsgruppens medlemmar	Rese- och logikostnader		Arbete på två plan: generellt möte en gång/år och möten mellan länder 2-3 ggr/år
3	Obligatorisk nätverksmöte	Planering 2005	Vägförvaltningen, Finland				

3. Barn och trafik

Trafikkunskap är någonting som man tillägnar sig genom en livslång inlärningsprocess. När det gäller barn kan föräldrar, daghem, skolor och olika organisationer dela på ansvaret för denna process. Ungdomar i åldern 15-25 år är som bekant speciellt utsatta i trafiken i alla länder. För att förbättra situationen är det viktigt att satsa på åldersgruppen 0-14 år – dvs. blivande bilförare. Man kan inte förvänta sig att barn i denna åldersgrupp känner till trafikregler eller kan fungera i trafiken enligt de föreskrifter som gäller. Därför är det viktigt att föräldrar och andra vuxna får lära sig att beakta denna åldersgrupp bättre än hittills. Föräldrarna är barnens förbilder och därför är mottot "Du är ditt barns första lärare" bra även i det här sammanhanget.

6-14-åringar nås genom skolsystemet, medan barn i förskoleådern nås bättre genom andra kanaler.

Namn	Organisation	Land	Adress	Telefon	Telefax	e-post
Irina Smoljnikova,	GIBDD Arkhangelsk län Propagandaavd	Ryssland	163038 Arkhangelsk,	+ 7 (818)2		
Ketil Nysrøm	Trygg Trafik	Norge	Båttfjordvn. 18, 9815 Vadsø	+47 78941745. Mobil: +47 90184923		ketil.nystrom@vegvesen.no
Annika Ohls	Vägverket, Region Norr, trafikavd	Sverige	Box 809, 97125 Luleå	+46		annika.ohls@vv.se
Rainer Kinisjärvi	Liikenneturva	Suomi	Torikatu 33 A 1 90100 Oulu	+358 8372500	+358 8372105	rainer.kinisjarvi@liikenneturva.fi

Nr.	Aktivitet	Mål	Ansvarligt	Samarbetspartner	Kostnad	Tidsplan	Kommentarer
1.	Barnseminarium	Erfarenhetsutbyte i syfte att förbättra trafiksäkerhet för barn	Ryssland	Sverige		7-8 juni 2005 i Arkhangelsk	
2.	Produktion av 0 visionsfilm	Samla material för en film om svenska erfarenheter för att förbättra trafiksäkerhet (speciellt för att minska antal dödade och skadade barn i trafiken).	Sverige och Norge			Augusti 2005	

4. Alkohol och droger i trafiken

Förutom att alkohol och narkotika utgör ett omfattande problem i samhället är de också ett stort problem i trafiken. Allt oftare läser man i tidningen att alkohol eller andra droger har varit orsaken till en trafikolycka. När priset på alkohol sänks, är det uppenbart att alkoholanvändningen och de negativa följderna av denna kommer att öka. Den negativa trenden i olycksstatistiken kommer sannolikt att fortsätta och förvärras ytterligare. Alkohol och andra berusningsmedel kan anses vara den största enskilda orsaken till trafikolyckor.

En studie som gjorts i Österrike visar på stora förändringar i körskicklighet mellan nyktra och lindrigt alkoholpåverkade förare (i genomsnitt 0,67 promille). När något oväntat hände, tog det i genomsnitt 357 millisekunder för alkoholpåverkade förare att fixera sin blick, medan motsvarande tid hos nyktra förare var 281 millisekunder. Reaktionstiden hos påverkade förare var 1291 och hos nyktra förare 974 millisekunder. Som följd av detta kolliderade var femte alkoholpåverkad förare med ett hinder som fanns på vägen, medan alla nyktra förare lyckades bromsa och styra undan.

För att motverka den negativa trenden kan man använda bl.a. följande medel:

- övervakning som sker på rätt tid och riktas mot rätt målgrupp
- personer med känt drog-/alkoholproblem fråntas körkortet
- förare som upprepade gånger ertappas alkohol-/drogpåverkade fråntas fordonet
- anonyma tipstelefoner till polisen
- olika förebyggande åtgärder som påverkar attityder hos allmänheten

Namn	Organisation	Land	Adress	Telefon	Telefax	e-post/ эл. адрес
Randult Kristiansen, ledare	Statens vegvesen, Region nord Veg- og trafikkavdelingen	Norge	Nordstrandveien 41, 8002 BODØ.	Tlf. 75552838, mobil 48225394		randuk@vegvesen.no
Gunder Ericson,	Polismyndigheterna i Norrbottens län	Sverige	Box 501 35 973 24 Luleå	+46(0)920-29 50 00	+46(0)920-21 12 18	polismyndigheten@norrbotten.police.se
Veijo Anunti ??	Lapin Lääninhallitus	Finland	PL 8002, 96101 Rovaniemi	+358 40 8673910, mobil +358205177651	+358 16 345014	veijo.anunti@rovaniemi.poliisi.fi
Einar Holand	Utrykningspolitiet	Norge	Grønnegatan 122 9008 Tromsø	+47 77698500 Mobil: +47 95197960	+47 77611210	95197960@mobilpost.com
Vitalij Fedotov	GIBDD Karelen, trafikövervakningsdivision	Ryssland	Ul. Leningradskaj 7, Petrosavodsk	+78142 715820	+78142 715808	gibdd@oneqo.ru

Nr.	AKTIVITET	MÅL	ANSVARIGT	SAMARBETSPARTNER	KOSTNAD	TIDSPLAN	KOMMENTARER
1	Arbetsmöte	Närmare planering av årets aktivitet	Norge	Representanter från alla länder i regionen deltar		Före april	Kirkenes föreslås som mötesplats
2	Kurs om narkotika ”Tecken och symptom”	Kompetensöverföring till rysk polis	Norge	Sverige och Finland		Före 30 september	Kursen genomförs i Ryssland. Avslutas med praktiska övningar i kontroll
3	Insamling av data om missbruk av alkohol och droger i respektive land	Få översikt och kunskap om förhållandena	Finland	Alla länder i regionen		Före mars	Resultaten från respektive land tas med till arbetsmötet – se nr 1
4	Intensiv helgkontroll	”19-åringarna”	Alla länder i regionen. Sverige koordinerar kontrollen	Alla länder i regionen		Före 1 september	Kontrollen genomförs vid samma tidpunkt i alla distrikt i hela regionen. Tidpunkt och uppläggning enligt beslut i arbetsmöte – se nr 1
5	Synliggöra aktiviteternas kostnader	Ta fram kostnadsöversikt	Norge	Alla länder i regionen		April	Genomförs i förbindelse med arbetsmötet – se nr 1

5. Övervakning av tung trafik

Alla fordon har en viktig roll i trafiksystemet. Det är särskilt två saker som är av betydelse när det gäller trafiksäkerhet: fordonets tekniska skick samt det sätt på vilket fordonet används. Detta är särskilt viktigt i fråga om tung trafik, som utgör en allt större del av transportmarknaden.

När det gäller fordonsteknik är följande saker viktiga:

- Inspektion och godkännande vid registrering
- Regelbundna inspektioner
- Tekniska kontroller ute i trafiken (landsvägskontroller)
- Godkännande och övervakning av bilverkstäder

När det gäller användning av fordon är följande aspekter viktiga:

- Viktkontroll
- Övervakning av säkring av last
- Övervakning av transport av farliga ämnen
- Övervakning av tillstånd
- Övervakning av kör- och vilotid
- Samarbete med transportnäringen

Kontroll- och övervakningsverksamhet av denna typ som görs av myndigheter kräver en hel del offentlig finansiering. Med dessa åtgärder kan man dock minska antalet olyckor med 2-5 % under ett år. Ur samhällsekonomisk synpunkt är verksamheten alltså lönsam..

Finland och Sverige har en årlig kontrollbesiktning av tunga fordon (totaltvikt över 3500 kg). Även Norge som är medlem i EES har motsvarande system som garanterar att alla tunga fordon inspekteras minst en gång om året. Ryssland har ett annorlunda inspektionssystem och avviker därmed från de andra länderna i regionen. Det finns mycket fackkunskap i området, och det är förnuftigt att utnyttja den genom tätare samarbete mellan länderna. Det finns helt klart en stor potential att utveckla en mer effektiv och noggrann övervakning av den tunga trafiken.

Namm	Organisation	Land	Adress	Telefon	Telefax	e-post
Stig Carlsson	Vägverket region Norr	Sverige	Box 809, 97125 Luleå	+46920 243700		stig.carlsson@vv.se
Rune Peterson	Polismyndigheten i Västerbottens län, Trafikpolisavd	Sverige	Box 463 901 09 Umeå	+46(0)90152134		polismyndigheten@vasterbotten.police.se
Rauno Pätsi	Rörliga polisen	Finland	Hallituskatu 1 – 3, 96100 ROVANIEMI Finland	+358 16 3295 423	+358 16 3295 498	Rauno.Patsi@lp.poliisi.fi
Petter Andersen	Statens Vegvesen, Harstad trafikkstasjon,	Norge	Postboks 3017, 9498 Harstad		telef. +47 77617023. Mobil: +47 97170626. E-post:	petter.andersen@vegvesen.no
Alexander Hizchuk	Murmanskavtodor, beställningsavd	Ryssland/ Россия	Gvardejskaja 21, 183032 Murmansk	+7 8152489001	+7 8152230832	mavtodor@madroad.ru

Nr.	Aktivitet	Mål	Ansvarligt	Samarbetspartn er	Kostnad SEK	Tidsplan	Kommentarer
1.	Att delta i STBR-projektet.	Utveckla samarbetet och hållbar utveckling så att Hela Barentsregionen påverkas positivt.	Sverige	Alla medlemsländer	EU-finansiering	2005	
2.	Obligatorisk nätverksmöte	Planering och information 2005					

6. Trafiksäkerhetsanalys

Länderna i Barentsregionen saknar för närvarande ett gemensamt system för statistik och analys av trafikolyckor. Detta är en brist som leder till stora problem när man försöker få fram information som beskriver trafiksäkerhetsläget i hela regionen. Varje land har sitt eget system, och den information som kommer fram är mycket varierande.

Man borde därför, i ett inledande skede, ha tillgång till statistik som visar bl.a. följande per land (de län som ingår i Barentsregionen):

- Döda
- Invånare och personbilar
- Barn respektive äldre
- Tätort och landsbygd
- Cyklist, fotgängare, moped och motorcyklist
- Kön
- Vinter och sommar

Följande uppgifter ger en relativt klar bild av respektive lands trafiksäkerhetsproblem. Ytterligare kunskap kan fås om de nya metoder att analysera olyckor som görs i flera länder sprids i nätverket bland medlemsländerna.

Namn	Organisation	Land	Adress	Telefon	Telefax	e-post
Heikki Hirttiö	Lapin läänin-hallitus	Finland	PL 8002 96101 Rovaniemi	+358 205177633	+358 205177669	heikki.hirttio@llh.intermin.fi
Per Magne Solvoll	Statens Vegvesen Region Nord	Norge	Mellomveien 40 9005 Tromsø	+47 7717408 +47 95218500		per-magne.solvoll@vegvesen.no
Magnus Larsson	Vägverket Region Norr	Sverige	Box 809 97125 Luleå	+46 920243700	+46 920243730	magnus.larsson@vv.se
Sergej Rudnij	GIBDD Arkhangelsk län Propaganda och analysavd.	Ryssland	ul. Pavla Usova 12 Arkhangelsk	+7814 2281751		gai@atnet.ru

Nr.	Aktivitet	Mål	Ansvarligt	Samarbetspartner	Kostnad	Tidsplan	Kommentarer
1	A) Bildandet av Barentsnätverk för djupstudier av dödsolyckor. B) Nätverksträff/ Trafiksäkerhetsanalysmöte om djupstudier av dödsolyckor	Att dela med oss av de goda erfarenhet er vi fått av djupstudie verksamheten och OLA* arbetet	Sverige	Medlem i nätverket.	100 000	A) 31 mars/24 april 2005 B) augusti 2005	
2	Om en person från Barentsländerna varit inblandad i en dödsolycka i Barentsregionen delar undersökande land med sig av avidentifierad information..	Lära sig av grannländernas tillvägagångssätt	Kortfattad avidentifierad redovisning tillsänds den omkomnes land	Medlem i arbetsgruppen eller motsvarande		Experiment år 2005	(Rätt att delge informtion i i Finland utreds med Försäkringsbolagens trafiksäkerhetskommitté
3	Årlig statistik och analys av olyckor i Barentsregionen	Rätt fokusering av korrigerande åtgärder	Sverige	Medlemmar i arbetsgruppen	Rese- och logikostnader	Inledning år 2004	Varje land samlar in behövlig information; modellen utarbetas av Sverige. Utbyte av information sker inledningsvis per e-post.

4	Obligatorisk analysnätverksmöte	Planering 2005	Sverige	Medlem i arbetsgruppen eller motsvarande		10 mars 2005 i Luleå	
5	Lägesbeskrivning av hastighetsgränsernas brukande i respektive land	Korrekta uppgifter	Respektive land	Medlem i arbetsgruppen eller motsvarande		10 maj 2005	En bättre användning av hastighetsgränserna räddar liv. Bästa sätt tillämpas ej.

*Objektiva fakta, Lösningar, Avsikter (OLA-arbetsätt) - berörda systemutförare på lokal nivå gemensamt diskuterar och undersöker om det allvarliga utfallet av olyckan kunnat undvikas om kedjan av händelser brutits någonstans. Efter utredningen gör systemutformarna en avsiktsförklaring där man talar om vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av olyckan.